

hariduskomisjon	
eelarvekomisjon	
kultuuri- ja spordikomisjon	
keskkonna -ja korrakaitsekomisjon	X
revisjonikomisjon	
sotsiaalkomisjon	
arengu- ja ettevõtluskomisjon	
maaelukomisjon	
eestseisus	

PÕLTSAMAA VALLAVOLIKOGU

M Ä Ä R U S

Põltsamaa

28.05.2018 nr 1-4.1/2018/388

Koerte, kasside ja teiste lemmikloomade pidamise eeskiri

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 36² alusel.

§ 1. Reguleerimisala

(1) Määrus sätestab koerte, kasside ja teiste lemmikloomade (edaspidi ka *loom*) pidamise nõuded Põltsamaa valla haldusterritooriumil.

(2) Määrus on täitmiseks kohustuslik kõigile füüsilistele ja juriidilistele isikutele (edaspidi *loomaomanik*), kelle omandis või valduses on loom või kes tegeleb looma pidamisega ning vastutab looma eest rendi või muu õigusaste alusel looma omanikuga (edaspidi *loomapidaja*).

(3) Looma ja põllumajanduslooma pidamisel lähtutakse headest tavadest, loomakaitseadusest, loomatauditõrje seadusest, korrakaitseadusest, veterinaarkorralduse seadusest ja muudest loomapidamist reguleerivatest õigusaktidest ning käesolevast määrusest.

§ 2. Mõisted

(1) Määruse tähenduses määratletakse Põltsamaa Vallavalitsust kui täiteorganit (edaspidi *vallavalitsus*) ja kui ametiasutust (edaspidi *ametiasutus*). Ametiasutuse sisemise töö korraldamine ja ülesannete jagamine määratakse vallavanema käskkirjaga või ametijuhendiga.

(2) Määruses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) *loom* – imetaja, lind, roomaja, kahepaikne, kala või selgrootu;
- 2) *lemmikloom* – inimese isiklikuks meelelahutuseks või seltsiks peetav või sellel eesmärgil pidamiseks mõeldud loom. Lemmiklooma kohta käivaid sätteid kohaldatakse ka eriülesannete täitmiseks treenitud loomale, keda kasutavad näiteks pimedad, politsei või Päästeamet;
- 3) *hulkuv loom* – märgistamata loom, kelle omanikku ei ole võimalik tuvastada või loomapidaja juurest lahti pääsenud loom, kes viibib omaniku või looma eest vastutava isiku juuresolekuta väljaspool loomapidajale kuuluvat või tema kasutuses olevat territooriumi;
- 4) *põllumajandusloom (sh linnud)* – loomsete saaduste tootmise eesmärgil peetav ja aretatav loom (veis, lammas, kits, siga, küülik, nutria, hobune jt) ning lind;
- 5) *avalik koht* – üldkasutatav koht või vabaks liikumiseks ja kasutamiseks piiratud territoorium, ehitis või selle osa;
- 6) *üldkasutatav koht* – vabaks liikumiseks ja kasutamiseks avatud territoorium, ehitis või selle osa, samuti ühissõiduk;
- 7) *häirimine* – kaaskodanike igapäevaseid käitumisharjumusi segav tegevus;
- 8) *ohustamine* – lemmikloomapidaja tegevus või tegevusetus, millega seatakse ohtu teiste inimeste elu, tervis või vara;
- 9) *varjupaik* – hulkuvate loomade pidamiseks ettenähtud koht;
- 10) *varjupaiga pidaja* – hulkuvate lemmikloomade püüdmist, omaniku kindlakstegemist, varjupaika toimetamist, varjupaigas pidamist, uue omaniku otsimist ning lemmikloomade hukkamist korraldav kohaliku omavalitsuse partner.

§ 3. Looma pidamine ja hoidmine

(1) Looma on lubatud pidada hoones ja piiratud territooriumil selle territooriumi omaniku loal või muu õigustatud isiku nõusolekul. Territoorium peab olema piiratud nii, et loom sealt omal tahtel välja ei pääseks. Loomapidajal tuleb välistada looma ärajooksmise ja inimestele või teistele loomadele kallaletungimise võimalus.

(2) Koera pidamisel õues tarastatud või muul moel eraldatud territooriumil on loomapidaja kohustatud paigaldama territooriumi sissepääsu juurde nähtavale kohale sildi, mis teavitab sisenejaid koera olemasolust. Loomapidaja peab tagama ametiülesandeid täitva isiku ohutu pääsemise territooriumile. Koerale tuleb tagada võimalus rahuldada liikumisvajadust, arvestades tema suurust ja temperamenti.

(3) Loomaomanik on kohustatud kindlustama tunnusmärgi olemasolu koera või kassi kaelarihmil või muul moel, mis võimaldaks identifitseerida lahtipääsenud looma omanikku.

(4) Avalikku kohta pääsemise võimalusega territooriumil võib pidada üksnes vaktsineeritud, nõuetekohaselt märgistatud ja registreeritud ning steriliseeritud/kastreeritud kassi.

(5) Loomaomanik peab tagama loomale liigikohased pidamistingimused vastavalt loomakaitseadusele ja põllumajandusministri 24. juuli 2008 määrusele nr 76 „Lemmikloomade pidamise nõuded“.

(6) Looma pidamine ei tohi häirida avalikku korda ega teisi loomi. Loomapidaja vastutab looma poolt tekitatud kahju eest, välja arvatud juhul, kui looma kasutatakse õigusvastase tegevuse takistamiseks.

(7) Looma on keelatud hüljata, vigastada, abitusse seisundisse jätta, tekitada valu ja vältitavaid füüsilisi ja vaimseid kannatusi, põhjustada looma hukkumist või panna toime muud looma suhtes lubamatut tegu.

(8) Kaasomandis olevas korteris võib looma pidada kõigi korteris elavate täisealiste isikute nõusolekul. Kortere lamu üldkasutatavates ruumides ja territooriumil loomaga viibides on loomapidaja kohustatud järgima korteriomanike kokkuleppel kehtestatud korda ja avalikku korda.

(9) Kui loomapidajaks on juriidiline isik, on tal kohustus määrata looma heaolu eest vastutav isik.

(10) Loomaomanik peab välistama looma poolt kaaskodanike või teiste loomade häirimise või ohustamise või neile kahju tekitamise.

§ 4. Loomaga avalikus kohas viibimine

(1) Koera tohib viia avalikku kohta jalutusrihma otsas ja vajadusel ka suukorvis, tagades kaaskodanike ja loomade ohutuse. Jalutusrihmaga ohjamata võib koeraga avalikus kohas viibida koerte treenimisaladel ning inimasustusest eemalasuvates kohtades, kui on tagatud loomapidaja pidev järelevalve koera üle ning võimalus koer vajaduse korral koheselt jalutusrihma külge kinnitada. Koeral on lubatud jalutusrihmata viibida avalikus kohas vaid teenistusülesannete täitmisel.

(2) Ühistranspordis peab koeral olema jalutusrihm ja suukorv, välja arvatud koertel, kes on süles või kandmisvahendis.

(3) Kasse on lubatud ühistranspordis vedada kandmisvahendis, mis ei ohusta looma tervist ja on põgenemiskindel.

(4) Koera tohib jätta lahtipääsemist välistaval moel kinniseotult hoone juurde ajaks, mil loomapidaja viibib selle hoone ruumides, kui seejuures ei ohustata avalikku korda, teisi isikuid, liiklust ning koera tervist ja loomapidaja eemalviibimine jääb mõistliku aja piiridesse, kuid mitte kauemaks kui pool tundi.

(5) Loomapidaja ei või loomaga viibida avalikus kohas, kuhu on paigutatud vastav loomaga viibimist keelav märk.

(6) Käesoleva paragrahvi lõigete 1, 2 ja 5 nõudeid ei rakendata vaegnägija juhtkoera ja teenistusülesannet täitva erikoolituse saanud teenistukoera kohta.

§ 5. Loomapidaja kohustused

(1) Loomapidaja on kohustatud:

- 1) tagama loomale liigikohased pidamistingimused ja piisavas koguses vett ja toitu;
- 2) järgima veterinaar-, sanitaar- ja hügieeninõudeid, sealhulgas koheselt koristama viivitamatult looma poolt tekitatud reostuse avalikus kohas, kaasa arvatud korterelamu trepikojas;
- 3) võtma tarvitusele meetmed välistamiseks looma ärajooksmist ja inimestele või teistele loomadele kallaletungimise võimalust;

- 4) looma kadumisel viivitamata korraldama looma otsimist ning teavitama looma kadumisest lemmiklooma registri registripidajat ja varjupaika;
- 5) looma teadmata põhjusel hukkamisel pöörduma veterinaarasutuse või litsentseeritud veterinaararsti poole hukkamise põhjuste selgitamiseks;
- 6) inimest või teist looma hammustanud loomast koheselt teatama veterinaarasutusse;
- 7) laskma marutaudi vastu vaktsineerida kolme kuu vanuse looma ja hilisemad vaktsineerimised tegema veterinaararsti poolt määratud tähtjal. Loomapidaja on kohustatud pädeva ametiisiku nõudmisel esitama talle vaktsineerimist kinnitava tõendi;
- 8) tagama lemmiklooma märgistamise tegevusluba omava veterinaararsti poolt paigaldatava mikrokiibiga.

(2) Loomapidajal on keelatud:

- 1) lubada loomal reostada hoone ühiskasutuses olevaid ruume ja territooriumi;
- 2) viibida loomaga rahvakogunemistel ja avalikel üritustel, va selleks ettenähtud kohtades;
- 3) viibida avalikus kohas nakkusohtlikult haige loomaga;
- 4) ujutada ja pesta looma avalikes veekogudes;
- 5) puhkealadele, terviseradadele ja valla haldusterritooriumil kindlaks määratud spordiks vajalikul maa-alal loomade kaasavõtmine, välja arvatud erieeskirjadega ettenähtud juhtudel.

§ 6. Hulkuvad loomad

(1) Hulkuvate loomade püüdmist, omaniku kindlakstegemist, varjupaika toimetamist, varjupaigas pidamist, uue omaniku otsimist ning loomade hukkamist korraldab varjupaiga pidaja.

(2) Hulkuvad loomad püütakse kinni omaniku kindlakstegemiseks ja omanikule tagastamiseks. Varjupaiga pidaja on hulkuva looma kinnipüüdmisel kohustatud kontrollima looma märgistust loomapidaja kindlakstegemiseks. Kui märgistuse abil on võimalik loomapidaja kindlaks teha või kui varjupaiga pidajale on loomapidaja teada, siis on ta kohustatud viivitamata teatama loomapidajale looma leidmisest. Kui loomapidajat ei ole võimalik kindlaks teha, loomaomanikuga ei ole võimalik kontakteeruda või kui identifitseeritud looma ei ole võimalik loomaomanikule kohe tagastada, siis toimetatakse loom varjupaika.

(3) Hulkuva looma püüdmise ja varjupaika toimetamise kulud tasub loomapidaja.

(4) Hulkuva looma pikemaajalist (kestusega üle 1 kuu) söötmist ja jootmist ning samaaegselt alalise võimaluse loomist looma viibimiseks oma elu- või abiruumides või õuealal, aga ka korterelamu üldkasutatavates ruumides käsitletakse loomapidamisena ja sellega tegelevale isikule laienevad loomakaitseeadusega ja käesoleva määrusega loomapidajale pandud kohustused. Nimetatud kohustusi ei teki, kui isik on vallavalitsust hulkuvast loomast teavitanud.

(5) Hulkuvaks lemmikloomaks ei loeta jahikoera, kes on jahil peremehest maha jäänud. Juhul, kui jahikoer teeb koduteel teistele inimestele või nende varale kahju, kannab omanik selle eest täit vastutust.

§ 7. Järelevalve ja vastutus

(1) Loomapidaja kannab vastutust oma looma tekitatud varalise kahju või inimesele tekitatud tervisekahjustuse korral.

(2) Määruse rikkumise eest karistatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 66³ järgi.

(3) Järelevalvet määruse täitmise üle teostavad vallavalitsus ning Politsei- ja Piirivalveamet vastavalt oma pädevusele.

§ 8. Määruste kehtetuks tunnistamine

Määruse jõustumisel tunnistatakse kehtetuks:

- 1) Põltsamaa Linnavolikogu 17. veebruari 2003 määrus nr 14 „Koerte ja kasside pidamise eeskirja kehtestamine“;
- 2) Põltsamaa Vallavolikogu 29. mai 2003 määrus nr 22 „Koerte ja kasside pidamise eeskirja kehtestamine“;
- 3) Pajusi Vallavolikogu 19. septembri 2002 määrus nr 52 „Koerte ja kasside pidamise eeskirja kehtestamine“.

§ 9. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kolmandal päeval pärast avaldamist Riigi Teatajas.

(allkirjastatud digitaalselt)

Andres Vään
vallavolikogu esimees

Seletuskiri Põltsamaa Vallavolikogu määruse eelnõule „Koerte, kasside ja teiste lemmikloomade pidamise eeskiri“

Riigi Teataja seaduse § 2 lõike 5 järgi Riigi Teataja neljandas osas „Kohaliku omavalitsuse määrused“, avaldatakse valla- ja linnavolikogu ning valla- ja linnavalitsuse määrused.

Käesoleval ajal kehtivad Põltsamaa valla territooriumil Põltsamaa linna, Põltsamaa valla ning Pajusi valla koerte ja kasside pidamise eeskirjad, mis on vastu võetud Põltsamaa Linnavolikogu 17. veebruari 2003 määrusega nr 14, Põltsamaa Vallavolikogu 29. mai 2003 määrusega nr 22 ja Pajusi Vallavolikogu 19. septembri 2002 määrusega nr 52.

Haldusmenetluse seaduse § 93 lõike 1 alusel määrus kehtib, kuni selle tunnistab kehtetuks haldusorgan või Riigikohus või kehtivusaja lõppemiseni või volitusnormi kehtetuks tunnistamiseni.

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 36² alusel on koerte ja kasside pidamise eeskirja kehtestamine valla-või linnavolikogu ainupädevuses.

Vastavalt loomakaitse seaduse § 5 lõikele 5 korraldab hulkuvate loomade püüdmist, pidamist, hukkamist ja korjuste hävitamist kohaliku omavalitsuse üksus oma territooriumil.

Loomatauditõrje seaduse § 11 lõike 1 kohaselt on loomaomanik kohustatud tagama oma koduloomade identifitseeritavuse vastavalt käesoleva seaduse §-le 10. Identifitseerimiseks vajalikud vahendid väljastatakse loomapidaja kulul. Loomapidaja on kohustatud pidama peetavate põllumajandusloomade kohta arvestust ning registreerima nad riiklikus registris käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud korras. Kohalik omavalitsus korraldab koerte ja vajaduse korral teiste lemmikloomade üle arvestuse pidamist.

Vastavalt Euroopa Liidu otsusele 2003/803/EC peab koer olema identifitseeritav elektroonse identifikaatori (mikrokiip). Paljud riigid aktsepteerivad märgistusviisina ainult mikrokiipi, nt Suurbritannia, Malta ja Iirimaa, kuhu tätoveeringut kandva loomaga pole võimalik reisida. Aastaks 2011 pidi koer kandma ainsa märgistusviisina mikrokiipi, samuti kehtib nõue reisimisel kõikidesse Euroopa Liidu liikmesriikidesse.

Käesoleva koerte, kasside ja teiste lemmikloomade pidamise eeskirja kohaselt on ainsaks identifitseerimisetunnuseks veterinaararsti poolt paigaldatav mikrokiip, mille paigaldamise protseduur on loomale kiire ja valutu. Kiibi numbrit kontrollitakse spetsiaalsete kiibilugejatega, mida kasutavad loomaarstid ja koerte varjupaiga töötajad, samuti vallavalitsuse ametnikud, kes teostavad eeskirja punktide täitmise järelevalvet. Antut nõuet ei rakendata nende koerte osas, kes kannavad registreerimistunnusena hästiloetavat tätoveeringut või registreerimisnumbrit kaelarihmil.

Loomatauditõrje seaduse § 12 järgi loetakse omanikuta koduloomaks identifitseerimata koduloom, kelle omanikku ei ole võimalik tuvastada. Loomapidaja juurest lahti pääsenud koduloomaks loetakse loom, kes viibib omaniku või looma eest vastutava isiku juuresolekuta väljaspool loomapidajale kuuluvat või tema kasutuses olevat territooriumi. Kohalik omavalitsus korraldab omanikuta koduloomade püüdmist, pidamist ja hukkamist vastavalt loomakaitse seadusele. Loomapidaja juurest lahti pääsenud kodulooma püüdmist korraldab loomapidaja. Kui loomapidaja juurest lahti pääsenud kodulooma kinnipüüdmise korraldas kohalik omavalitsus, kannab kodulooma püüdmise ja pidamisega seotud kulud loomaomanik.

Vabariigi Valitsuse 16. aprilli 2002 määrus nr 130 „Hulkuvate loomade püüdmise, pidamise ja nende omaniku kindlakstegemise ning hulkuvate loomade hukkamise kord” reguleerib hulkuvate loomade püüdmist, pidamist, nende omaniku kindlakstegemist ja hulkuvate loomade hukkamist, mida korraldab kohalik omavalitsusüksus oma haldusterritooriumil.

Põllumajandusministri 24. juuli 2008 määrusega nr 76 „Lemmikloomade pidamise nõuded” kehtestatakse nõuded lemmiklooma, sealhulgas koera, kassi, närilise, küüliku, puurituhkru, puurilinnu, roomaja, kahepaikse, akvaariumikala ja selgrootu pidamise kohta, kaasa arvatud nõuded nende pidamiseks ettenähtud ruumi või ehitise kohta. Määrus on kohustuslik täitmiseks kõigile füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kelle omandis või valduses on lemmikloom.

Vajadus koostada uus eeskiri tuleneb eelkõige asjaolust, et Vabariigi Valitsuse 6. jaanuari 2017 määruse nr 5 „Pajusi valla, Puurmani valla, Põltsamaa linna ja Põltsamaa valla osas haldusterritoriaalse korralduse ja Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määruse nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine” muutmise” jõustus 11. jaanuaril 2017. Määruse

alusel moodustus 21. oktoobril 2017 Põltsamaa linna, Põltsamaa valla, Pajusi valla ja Puurmani valla ühinemise teel uus omavalitsusüksus – Põltsamaa vald ning uuel omavalitsusüksusel on otstarbekas kehtestada uus ühtne koerte, kasside ja teiste lemmikloomade pidamise eeskiri.

Käesolev eeskiri sätestab koerte, kasside ja teiste lemmikloomade pidamise, registreerimise ning märgistamise korra Põltsamaa valla haldusterritooriumil. Eeskiri on kohustuslik täitmiseks kõigile juriidilistele ja füüsilistele isikutele, kes peavad koera või kassi või teisi lemmikloomi.

Eelnõu eesmärk on ajakohastada kehtivaid eeskirju ja viia need vastavusse kehtiva õigusega.

Määruse vastuvõtmisega kaotavad kehtivuse Põltsamaa Linnavolikogu 17. veebruari 2003 määrus nr 14 „Koerte ja kasside pidamise eeskirja kehtestamine“, Põltsamaa Vallavolikogu 29. mai 2003 määrus nr 22 „Koerte ja kasside pidamise eeskirja kehtestamine“ ja Pajusi Vallavolikogu 19. septembri 2002 määrus nr 52 „Koerte ja kasside pidamise eeskirja kehtestamine“.

Koostas: Tiit Vaher, järelevalvespetsialist
Seletuskirja koostas: Aldi Alev, jurist
Kooskõlastas: Janne Veski, vallasekretär
Eelnõu esitaja: Põltsamaa Vallavalitsus
Ettekandjad: Tiit Vaher, järelevalvespetsialist